

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

Bfv.II.488/2008/5.szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2008. évi december hó 11. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A zsarolás büntette és más bűncselekmények miatt az I. rendű terhelt és társai ellen indított bűnügyben a I. rendű és a III. rendű terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a Győri Városi Bíróság B.479/2005/266. számú ítéletét és a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság 1.Bf.226/2007/26. számú ítéletét az I. rendű és a III. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Győri Városi Bíróság a 2007. június 28. napján kihirdetett B.479/2005/266. számú ítéletével

Az I. rendű terheltet bűnösnek mondta ki:

2 rendbeli, folytatólagosan, jelentős értékre, üzletszerűen elkövetett sikkasztás büntettében,

4 rendbeli, jelentős értékre, üzletszerűen elkövetett sikkasztás büntettében,

11 rendbeli, nagyobb értékre, üzletszerűen elkövetett sikkasztás büntettében,

1 rendbeli, üzletszerűen elkövetett, nagyobb kárt okozó csalás büntettében,

2 rendbeli, társtettesként elkövetett zsarolás büntettében,

3 rendbeli felbujtóként elkövetett önbíráskodás büntettében,

3 rendbeli, felbujtóként elkövetett kényszerítés büntettében és

1 rendbeli bűnsegédként elkövetett hitelsértés vétségében.

Ezért őt halmazati büntetésül 6 év börtönre és 6 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Az ellene 1 rendbeli gazdasági adatszolgáltatás elmulasztásának vétsége miatt indított eljárást megszüntette.

Elrendelte a Balassagyarmati Városi Bíróság B.1223/2001/15. számú ítéletével kiszabott 1 év börtönbüntetés végrehajtását.

A III. rendű terheltet bűnösnek mondta ki:

1 rendbeli, társtettesként elkövetett zsarolás büntetében,
3 rendbeli, társtettesként elkövetett önbíráskodás büntetében és
2 rendbeli, tástettesként elkövetett kényszerítés büntetében.

Ezért őt, mint különös visszaesőt, halmazati büntetésül 2 év börtönre és 3 év közügyektől eltiltásra ítélte.

Az elsőfokú bíróság rendelkezett még az előzetes fogvatartás beszámításáról, a magánfelek polgári jogi igényéről és a bűnügyi költség viseléséről.

Az ügyész által a III. rendű terhelt terhére, továbbá az I. és a III. rendű terhelt és védője által részben felmentésért, részben enyhítésért bejelentett fellebbezés folytán másodfokon eljáró Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság a 2008. január hó 21. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozott 1.Bf.226/2007/26. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét az I. rendű és a III. rendű terhelt vonatkozásában megváltoztatta.

Az I. rendű terheltet 1 rendbeli, felbujtóként elkövetett kényszerítés büntette és 1 rendbeli, bűnsegédként elkövetett hitelsértés vétsége miatt emelt vád alól felmentette. Megállapította, hogy a terhére fennmaradó bűncselekmények helyes minősítése a következő:

4 rendbeli önbíráskodás büntette [Btk. 273. § (1) bek.], melyből 2 rendbelit felbujtóként, míg 1 rendbelit társtettesként, egyben folytatólagosan követett el,

6 rendű sikkasztás büntette [Btk. 317. § (1) bek. (2) bek. c/ pont, (6) bek. b/ pont], melyből 2 rendbelit folytatólagosan követett el, 11 rendbeli sikkasztás büntette [Btk. 317. § (1) bek. (2) bek. c/ pont, (5) bek. b/ pont],

1 rendbeli csalás büntette [Btk. 318. § (1) bek. (2) bek. c/ pont, (6) bek. b/ pont],

1 rendbeli kényszerítés büntette (Btk. 174. §), melyet társtettesként követett el és

1 rendbeli zsarolás büntette [Btk. 323. § (1) bek. (2) b/ pont], melyet társtettesként követett el.

A III. rendű terhelt terhére megállapított bűncselekmény helyes minősítése a következő:

3 rendbeli, társtettesként elkövetett önbíráskodás büntette [Btk. 273. § (1) bek.], melyből 1 rb-t folytatólagosan követett el,

1 rendbeli, társtettesként elkövetett kényszerítés büntette (Btk. 174. §) és

1 rendbeli, társtettesként elkövetett zsarolás büntette [Btk. 323. § (1) bek. (2) bek. b/ pont].

A másodfokú bíróság a III. r. terhelt főbüntetését 2 év 10 hónap börtönre súlyosította.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét az I. és III. r. terhelt tekintetében helybenhagyta.

A bíróság jogerős határozata ellen az I. rendű, valamint a III. rendű terhelt védője nyújtott be felülvizsgálati indítványt.

Az I. rendű terhelt védője - a Be. 416. §-a (1) bekezdésének a) és b) pontjára alapozott felülvizsgálati indítványában - elsődlegesen a zsarolásként és önbíráskodásként minősített cselekmények vádja alól a terhelt felmentését, egyebekben büntetésének enyhítését, másodlagosan pedig a jogerős ügydöntő határozat hatályon kívül helyezését és új eljárás lefolytatását indítványozta.

A felülvizsgálati indítvány szerint az I. rendű terhelt bűnössége az 1., 2., 20., 21. és 22. pontban írt tényállások kapcsán azért nem állapítható meg, mert a zsarolás, illetve az önbíráskodás tényállásában megkívánt erőszak, illetve fenyegetés - a 21. tényállási ponttal kapcsolatban a súlyos fenyegetés - nem valósult meg.

Az elsőfokú bíróság megsértette az indokolási kötelezettségét, mert a tényállás 22. pontját egyáltalán nem indokolta.

Kétséges a vád törvényessége is, mert a tényállás 18, 19. és 20. pontjában írt cselekmények nyomozását nem az illetékes rendőri szerv végezte. Végül alapvetően sértette a terheltnek a védelemhez fűződő jogát dr. Katona Csenge vezető védőnek a büntetőeljárásból történő kizárása.

A III. rendű terhelt védője a tényállás 1, 2. és 20. pontjában írt cselekményekben ugyancsak azért tartotta törvénysértőnek a terhelt bűnösségének a megállapítását, mert a III. rendű terhelt pusztán jelenléte a fenyegetésnek, mint az önbíráskodás tényállási elemének a megállapításához nem elégséges.

A tényállás 21. pontjával kapcsolatban rámutatott arra, hogy az iroda szétverésével való fenyegetés a súlyos fenyegetés fogalmát nem meríti ki. E tényállásból még arra sem lehet következtetést levonni, hogy a III. rendű terheltnek a fenyegetésről tudomása volt. Miután erőszakot sem alkalmazott, büntetőjogi felelőssége e cselekményben sem állapítható meg.

Mindezekre figyelemmel a III. rendű terhelt védője a 3 rb. társtettesként elkövetett önbíráskodás büntettének és a társtettesként súlyos fenyegetéssel elkövetett zsarolás büntettének vádja alól a terhelt felmentését, egyebekben a büntetés enyhítését, vagylagosan a súlyos fenyegetéssel elkövetett zsarolás büntettének a zsarolás alapesetként vagy önbíráskodás büntetteként való minősítését indítványozta.

A Legfőbb Ügyészség a BF.1415/2008. számú átiratában az I. rendű és a III. rendű terhelt védőjének a felülvizsgálati indítványát nem tartotta alaposnak. Abban részletesen rögzítette, hogy a felülvizsgálati indítványokkal érintett tényállási pontok a sértettek fenyegetettségével kapcsolatban milyen megállapításokat tartalmaznak. A felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállásból azt a következtetést vonta le, hogy a terhelték valamennyi esetben oly módon fenyegették a sértetteket, illetve olyan fenyegető helyzetet teremtettek, amelynek hatására a sértettek az eredeti akarattal ellentétes magatartásra kényszerültek. A fenyegetések akaratbénító hatása egyértelműen megállapítható és a bűncselekmények egyéb tényállási elemei is megvalósultak. Ezért az I. és a III. rendű terhelt büntetőjogi felelősségét a felülvizsgálati indítvánnyal érintett bűncselekményekben - is - a büntető anyagi jog szabályainak a megsértése nélkül állapították meg.

Törvényes a III. rendű terhelt bűnösségének a tényállás 21. pontjában írt cselekményben történt megállapítása is. Az I. és a III. rendű terhelt minden hasonló jellegű cselekményüket az I. rendű terhelt kezdeményezésére és szándékegységben követték el. A III. rendű terhelt annak ismeretében kérte a sértet.2-től a forgalmi engedélyt, hogy tudta, az I. rendű terhelt milyen módon eszközölte ki a törlesztőrészlet sértettel történt befizettetését. Téves az az álláspont, hogy a cselekmény a törlesztőrészlet befizetésével befejezést nyert, hiszen a terhelti cselekmények az anyagi haszonszerzés mellett a forgalmi engedély visszaszerzését célozták és az utóbbi célt a III. rendű terhelt realizálta.

Az elsőfokú bíróság általában eleget tett az indokolási kötelezettségének. Ítéletének részleges megalapozatlanságát és indokolásának hiányosságait a másodfokú bíróság pótolta.

Az elsőfokú bíróság az ítélete 20., 21. és 35. oldalán hivatkozott arra, hogy mire alapozta a sértett.¹ sérelmére elkövetett cselekmény tényállásának a megállapítását. Téves ezért az a védői hivatkozás, hogy az elsőfokú bíróság a tényállás 22. pontjában írt cselekmény indokolására vonatkozó kötelezettségét elmulasztotta.

A vád törvényességének megítélését nem befolyásolja, hogy a nyomozást mely nyomozó hatóság folytatta, ennél fogva az I. rendű terhelt védője tévesen hivatkozott a törvényes vád hiányára azért, mert egyes rész-cselekmények nyomozását nem a véleménye szerinti területileg illetékes rendőri szerv végezte.

A vezető védő - egyébként indokolt - kizárása nem szerepel a felülvizsgálattal orvosolható büntetőeljárási szabálysértések között.

Mindezekre figyelemmel a felülvizsgálatot a Be. 416. §-a (1) bekezdésének c) pontja szerinti ok sem alapozza meg. Ezért a Legfőbb Ügyészség azt indítványozta, hogy a Legfelsőbb Bíróság a Győri Városi Bíróság B.479/2005/266. számú ítéletét és a Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság 1.Bf.226/2007/26. számú ítéletét a az I. rendű és a III. rendű terheltre vonatkozó részében - a Be. 426. §-a alapján - hatályában tartsa fenn.

- o -

A Legfelsőbb Bíróság a Be. 420. §-ának (1) bekezdése és a Be. 424. §-ának (1) bekezdése alapján nyilvános ülést tartott, amelyen a védők a felülvizsgálati indítványt változatlan tartalommal fenntartották, és részletesen megindokolták.

Az I. rendű terhelt védője kifejtette, hogy az I. rendű terhelt felelősségének alapját képező tényállásokban kényszer vagy fenyegetés nem valósult meg. Az eljáró bíróságok valójában úgy pótolták az egyes tényállási pontok hiányzó elemeit, hogy arra semmilyen adatuk nem volt, azokra senki vallomást nem tett.

Az a körülmény, hogy a sértett úgy gondolta, ő fél, tényleges félelmet keltő magatartás hiányában a terheltek büntetőjogi felelősségre vonása körében nem releváns.

A tényállás 21. pontjában rögzített cselekmények során az I. rendű terhelt a cég törvényes működésének biztosítása érdekében lépett fel. Ezért szólította fel sértett.²-öt arra, hogy az autót és a forgalmi engedélyt hozza vissza és számoljon el.

Az I. rendű terhelt soha nem tett mást, csak a vitás kérdéseket rendezte.

A másodfokon eljáró megyei bíróság bizonyítást nem is vett fel, kizárólag az iratok alapján helyesbítette a tényállást.

A sértett.3-at (lásd tá. 1. pontja) senki nem kényszerítette semmilyen okirat aláírására, következésképpen nem kényszer és fenyegetés hatása alatt járt el.

A védő mindezek alapján a jogerős marasztaló döntés hatályon kívül helyezését és új eljárás elrendelését indítványozta.

A III. rendű terhelt védője ugyancsak részletesen indokolta, hogy álláspontja szerint a tényállás 1., 2. és 20. pontjában részletezett cselekmények kapcsán miért nem valósult meg az önbíráskodás büntette. E cselekmények során erőszak kifejtésére nem került sor és fenyegetés sem történt. A fenyegetés lényege ugyanis mindig valamely hátrány kilátásba helyezése, akár közvetlenül személy ellen, akár úgy, hogy közvetlenül valamely tárgy ellen irányul. A pusztá jelenlét azonban nem csupán fenyegetésként nem értékelhető, de még bűnsegélyt sem valósít meg.

A tényállás 21. pontjában írt cselekmény kapcsán a súlyos fenyegetés megállapítása körében a bíróságok és az ügyészség olyan döntésre hivatkoztak, ahol korábban már 5 alkalommal verték szét a vendéglőt. Az alapul fekvő ügyben azonban korábban erre nem került sor, sőt korábban még erre irányuló fenyegetés sem történt.

Mindezen felül az irányadó tényállás alapján a III. rendű terhelt, mint részes büntetőjogi felelősségre vonásához szükséges szándékegység sem állapítható meg.

A Legfőbb Ügyészség álláspontja téves azért is, mert a jogtalan haszonszerzési célzat legfeljebb a törlesztőrészlet befizettetésére vonatkozhat, a forgalmi engedély visszaszerzésére már nem. A pénz kifizetése pedig már korábban megtörtént. Ráadásul ahhoz, hogy valaki az autóval rendelkezzen a törzskönyvre van szüksége. Mindezek alapján e cselekmény legfeljebb önbíráskodásnak minősíthető.

Amint arra az 56. Bkv. számú vélemény is rámutatott, az elévülési időt megközelítő időmúlás nyomatékos enyhítő körülmény. A III. rendű terhelt esetében a cselekmények elkövetését követően hat év telt el a jogerős marasztaló döntés meghozataláig. Ezért a III. rendű terhelt védője részben a terhelt felmentését, részben pedig büntetésének az enyhítését indítványozta.

A legfőbb ügyész képviselője az átiratában foglaltakkal egyező indítványt tett. Mindenekelőtt a másodfokú ítélet 18. oldalának az 5. bekezdésében foglaltakra hívta fel a figyelmet, ahol a bíróság rögzítette, milyen felépítésben működött az I. rendű terhelt által

irányított csoport. Aszerint I. rendű vádlott volt az irányító, a szervező II. rendű terhelt az autókereskedéssel kapcsolatos papírmunkákat, telefonokat, levelezéseket intézte. III. rendű terhelt akkor jelent meg általában, amikor nyomatékot kellett adni valamely felhívásnak és a IV. rendű terhelt is hasonló szerepet töltött be.

A BH 1995/503. szám alatt közzétett döntés a jelen ügyben is irányadó lehet. Nem kell szétverni egy irodát vagy egy éttermet ahhoz, hogy a súlyos fenyegetés megállapítható legyen.

A nyilvános ülésen az I. rendű terhelt valamennyi, a felülvizsgálattal érintett tényállási pont tekintetében részletesen megindokolta, miért nem állapítható meg a büntetőjogi felelőssége.

A tényállás 1. pontja kapcsán kifejtette, hogy sértett.4 magától ajánlotta fel az üzletrészt. Egyébként sem lett volna szükség semmilyen kényszer vagy fenyegetés alkalmazására, hiszen az I. rendű terheltnek, mint társtulajdonosnak elővásárlási joga volt.

A tényállás 2. pontja iratellenes, mert sértett.5-nek a Takarékszövetkezett rendelkezése folytán kellett a telephelyen hagynia a gépkocsiját.

Iratellenes a 21. pont alatt rögzített tényállás is, mert a gépkocsi Kristóf Sándor tulajdonában állt és forgalmi engedélye jogtalanul volt sértett.2-nél. Sértett.2 maga ajánlotta fel, hogy kifizeti a 200.000 forintot. Egyébként már a hiteltörlesztés követelése is jogtalan volt, mert még az alapjául szolgáló szerződést sem írták alá.

A tényállás 22. pontja kapcsán kifejtette az I. rendű terhelt, hogy sértett.1 soha nem mutatott fel olyan iratot, amely igazolta volna, hogy ő bármit is befizetett a terheltek helyett. Nem fizetett ő semmit. Csupán utalások történtek erre, bírósági indokolás nincs. Ezért nem is tudtak az elsőfokú döntés ellen védekezni.

A tényállás 3-17. pontjában érintett több tíz-millió forint elsikkasztása kapcsán kifejtette, hogy azok a pénzek nem kerültek átutalásra, s ez ellenőrizhető.

Végül utalt egyes büntetéskiszabási tényezőkre, valamint arra, hogy jó magaviselete alapján a büntetés-végrehajtási intézetben már átsorolták fogház fokozatba. Ahhoz képest, hogy az ítéletek erőszakos embernek minősítik, a büntetés végrehajtása alatt tanúsított magatartásából is ettől eltérő következtetés vonható le.

A nyilvános ülésen a III. rendű terhelt csatlakozott a védője által elmondottakhoz.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati indítvánnyal támadott ítéletet az irányadó tényállás alapul vétele mellett egyrészt az indítványban megjelölt - a Be. 416. §-a (1) bekezdésének a) és b) pontja szerinti - okból, másrészt - a Be. 416. §-a (1) bekezdésének c) pontjában foglalt abszolút eljárásjogi felülvizsgálati okok tekintetében - hivatalból [Be. 423. § (4)-(5) bek.] vizsgálta felül.

Ennek során a felülvizsgálati indítványokat alaptalanak, a Legfőbb Ügyészség indítványát alaposnak találta.

A felülvizsgálat ún. rendkívüli jogorvoslat, amelyre csak a törvényben taxatíván felsorolt okokból és keretek között kerülhet sor.

Felülvizsgálatnak a Be. 416. §-a (1) bekezdésének a) és b) pontja alapján büntető anyagi jogi szabálysértés, valamint - a c) pontja alapján - a Be. 373. §-a (1) bekezdésének I. b) vagy c) pontjában, illetve II-IV. pontjában pontosan meghatározott, kimerítően felsorolt eljárási szabálysértések esetén van helye.

A felülvizsgálattal orvosolható eljárási szabálysértések között nem szerepelnek azok az eljárási szabálysértések, amelyekre a védők a felülvizsgálati indítványukban hivatkoztak. Ennél fogva a nyomozás során elkövetett eljárási szabálysértések, avagy az eljárás tárgyalási szakaszában a vezető védő korlátozása még a valósága esetén sem képezhetné alapját a rendkívüli jogorvoslatnak.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati indítvány elbírálása során abból indult ki, hogy a Be. 423. §-ának (1) bekezdésében foglaltak értelmében, a felülvizsgálati eljárásban a tényálláshoz kötöttség érvényesül. Ennél fogva a kötelezően irányadó jogerős ítéleti tényállás alapul vételével kell és lehet állást foglalni a rendkívüli jogorvoslat tárgyában, s a Legfelsőbb Bíróság kizárólag a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényekből a bűnösségre levont jogi következtetések helyességét vizsgálhatta.

Felülvizsgálati indítványukban a védők részben a megállapított tényálláson keresztül támadták a jogerős marasztaló döntést, amelyre azonban felülvizsgálat nem alapozható. A Legfelsőbb Bíróság ezért a bűnösség megállapítását a cselekmények minősítésén keresztül támadó felülvizsgálati indítványok kapcsán csupán annak a vizsgálatára szorítkozhatott, hogy az irányadó tényállást egybevetette a bíróságok által megállapított minősítésekkel.

A védők elsősorban arra hivatkoztak, hogy erőszak alkalmazására nem került sor és fenyegetés sem történt.

A védői hivatkozásokkal szemben a tényállás 20. pontjában rögzített cselekményeket - a személygépkocsival közlekedő sértett leszorítását egy másik személygépkocsival és megállásra kényszerítését - helyesen értékelték az eljáró bíróságok erőszak alkalmazásának.

Más tényállási pontok - így a 21. és a 22. - kifejezetten tartalmazzák, hogy a terheltek kit, mivel fenyegettek meg.

Végül az 1. és 2. tényállási pontban a bíróságok azt a kényszerítő helyzetet tekintették fenyegetésnek, amelyet a jogosnak vélt vagy a jogellenes követelés teljesítése érdekében a terheltek az együttes fellépésükkel előidéztek. E körben a bíróságok a fenyegető fellépés következményeiből következtettek vissza helyesen a fenyegető helyzet szándékegységben történt megteremtésére.

Valamennyi - így különösen a felülvizsgálattal is érintettet a III. rendű - terhelt közreműködésének az értékelése körében jelentős megállapítást tett a másodfokú bíróság - amint arra a Legfőbb Ügyészség is rámutatott az átiratában - az ítéletének 18. oldalán. Rögzítette, hogy az I. rendű terhelt volt az irányító, a szervező, és a III. rendű terhelt akkor jelent meg általában, amikor nyomatékot kellett adni valamely felhívásnak.

Figyelemmel arra, hogy az I. rendű terhelt védője sérelmezte a 22. tényállási pont vonatkozásában az indokolási kötelezettség elmulasztását, a Legfelsőbb Bíróság rámutat arra, hogy a hivatkozott kötelezettség teljesítése szempontjából a bíróság ítéletét a maga egészében kell szemlélni. Különösen olyan határozatokban, amelyek több, netán nagyobb számú tényállás-részletet tartalmaznak, a bíróság teljesíti az indokolási kötelezettségét azzal, ha a több tényállás-részlethez tartozó azonos indokokról egységesen ad számot.

A felülvizsgálattal érintett ügyben az egyes tényállások nem különülnek el, hanem szorosan összefüggenek egymással, ezért kifejezetten praktikus, és az ítélet könnyebb áttekintését és megértését szolgálja, hogy az eljáró bíróságok a felesleges ismétléseket elkerülték.

Amint arra átiratában a Legfőbb Ügyészség is helyesen utalt, a tényállás 22. pontjában részletezett (és sértett.1 sérelmére elkövetett) bűncselekmény megállapításának indokairól is kellő részletességgel számot adtak az eljáró bíróságok. A terheltek közreműködésének - már hivatkozott - általános meghatározása mellett az elsőfokú bíróság az ítélete 20. oldalának utolsó és 21.

oldalának az 1. bekezdésében, valamint a 35. oldalának a 2. bekezdésében külön indokolta az általa megállapított tényállást, amelyet a másodfokú bíróság is kiegészített (lásd másodfokú ítélet 18. oldalán).

A III. rendű terhelt védője sérelmezte a súlyos fenyegetéssel elkövetett zsarolás megállapítását a tényállás 21. pontjában részletezett cselekmény alapján. Álláspontja szerint e körben az eljáró bíróságok tévesen hivatkoztak a BH 1995/503. szám alatt közzétett döntésre.

Mindkét védő hivatkozott továbbá arra, hogy a zsarolás jogtalan haszonszerzési célzat hiányában nem állapítható meg. Ha egyáltalán történt fenyegetés, akkor legfeljebb az önbíráskodás büntette valósulhatott meg.

Az irányadó tényállás szerint a terheltek cselekményének kettős lényeges célja volt. Egyrészt az, hogy megszabaduljanak a hiteltől, másrészt pedig, hogy megkapják a gépkocsi forgalmi engedélyét. A két cél szorosan összefüggött függetlenül attól, hogy mindegyik két lépésben került sor. A hitel semlegesítésének csak úgy volt értelme, ha a terheltek a forgalmi engedélyt is megkapják. A minősítés megállapítása kérdésben - az eljáró bíróságokkal egyetértésben - a Legfelsőbb Bíróság sem tulajdonított jelentőséget a gépjárműtörzskönyv átadásának.

Miután az I. rendű terhelt a fenyegető fellépésével nem jogos vagy jogosnak vélt vagyoni igényének kívánt érvényt szerezni, az önbíráskodás megállapításának a feltételei nem álltak fenn. A terhelt haszonszerzés végett lépett fel, s e célja egyben jogtalan volt, hiszen cselekménye más fenyegetéssel történő kényszerítése révén károkozásra irányult.

A másodfokon eljáró Győr-Moson-Sopron Megyei Bíróság e cselekmény kapcsán törvénysértés nélkül állapította meg, hogy az a Btk. 323. §-a (2) bekezdésének a b) pontja szerint minősül.

Kiskereskedelmi üzlet, vendéglátó egység, iroda keretei között folytatott vállalkozás esetén, e tevékenységek végzésére szolgáló helyek megsemmisítésével vagy megrongálásával fenyegetés a zsarolás megállapítása szempontjából - az eset körülményeitől függően - "más hasonlóan súlyos fenyegetésnek" minősülhet.

Az irányadó tényállás szerint sértett.2-t azzal fenyegették meg, hogy a Bt. tevékenységének helyszínéül szolgáló irodát verik szét, ezért nem tévedtek az eljáró bíróságok, amikor e cselekményt súlyos fenyegetéssel elkövetett zsarolásnak minősítették.

A Be. 416. §-a (1) bekezdésének b) pontja alapján felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen akkor van helye, ha a bűncselekmény törvénysértő minősítése, a büntetőjog más szabályának megsértése miatt törvénysértő büntetést szabtak ki, vagy törvénysértő intézkedést alkalmaztak, illetőleg a büntetés végrehajtását a Btk. 90. §-ában foglalt kizáró ok ellenére függesztették fel.

A büntetés vagy az intézkedés akkor törvénysértő, ha a kiszabásának, illetve alkalmazásának a feltételeit meghatározó törvényi rendelkezésekkel ellentétes. Így pl. törvénysértő a büntetés, ha a bíróság a büntetési tétel felső határát meghaladó tartamú szabadságvesztést szabott ki, vagy a törvény szerint kötelező mellékbüntetést nem szabta ki.

Az I. rendű és a III. rendű terhelttel szemben a fő- és mellékbüntetés kiszabására a törvényi keretek között került sor. E törvényes keretek között viszont már a jogalkalmazói egyéniesítés érvényesül, ezért az elsőfokú bíróság döntését már a másodfokú bíróság sem bírálhatja felül korlátlanul [lásd Be. 371. § (2) bek.].

A jogbiztonság érdekében és "a jogerő tiszteletének" a jegyében a törvény korlátozza a jogerős ügydöntő határozatban megállapított büntetés vagy intézkedés felülvizsgálatát. A bünteteskiszabás önmagában akkor sem képezheti felülvizsgálat tárgyát, ha annak során a Btk. 37. vagy 83. §-ának az előírásait nem vették figyelembe. A Legfelsőbb Bíróságnak ezért nem törvényes lehetősége a jogerősen kiszabott büntetések enyhítésére.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálatot megalapozó feltétlen (abszolút) eljárási szabálysértést sem észlelt.

A kifejtettekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati indítványoknak nem adott helyt, s a megtámadott határozatokat - a Be. 426. §-a alapján - a felülvizsgálattal érintett az I. r. és a III. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartotta.

A Legfelsőbb Bíróság határozata elleni fellebbezést a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a 416. §-a (4) bekezdésének a b) pontja zárja ki.

A Be. 418. §-ának (3) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 416. § (1) bekezdésének e) vagy g) pontján alapul. A Be. 421. §-ának (3) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal

ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó
határozat hozatalát a Legfelsőbb Bíróság mellőzheti.

Budapest, 2008. december hó 11. napján.

Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Molnár Gábor s.k.
előadó bíró, Dr. Schäfer Annamária s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:

bírósági ügyintéző
Kné